

SOUČASNOST A VYHLÍDKY DOKTORSKÉHO STUDIA NA ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH Z POHLEDU MŠMT



MŠMT

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PROF. RADKA WILDOVÁ, NÁMĚSTKYNĚ MINISTRA

*HODNOCENÍ KVALITY VYSOKÝCH ŠKOL, 26. 5.
2022, TELČ*

OBSAH

- Současný stav
- Závěry šetření Doktorandi 2021
- Hlavní cíle reformy
- Novela zákona o vysokých školách
- Novela standardů pro akreditace ve vysokém školství

SOUČASNÝ STAV

- ČR v mezinárodním srovnání (s ohledem na velikost vysokého školství)
 - vysoký počet studujících, ale zároveň...
 - ...nízká úspěšnost (podprůměrný počet absolventů)
- Průměrná délka úspěšného studia téměř 5,5 roku
 - Přesahuje standardní dobu studia (SDS) zhruba o 50 %
 - Často studium i 8 a více let
 - Pouze cca 7 % dokončuje v řádném termínu
- Celková úspěšnost pouze kolem 40 %
 - Neúspěšných studentů je více než úspěšných!

ZÁVĚRY ŠETŘENÍ DOKTORANDI 2021 I

WELLBEING STUDUJÍCÍCH

- Sladění studijního a soukromého/pracovního života
 - Celkově spíše spokojenost (44,8 %) než nespokojenost (26,2 %)
 - Muži mírně spokojenější než ženy; rodičovství hraje jen mírnou roli (větší spokojenost bez dětí)
- Časová náročnost z pohledu doktorandů/ek
 - Studium je: **náročné** (53,6 %) vs. **snadné** (9,4 %)
 - Vnímání psychické nepohody/nemoci u 33,7 %!
- Překážky na cestě k úspěšnému ukončení
 - **Nejvíce** tvůrčí činnost (publikační činnost 51 %, disertační práce 44 %, disertační výzkum 40 %)

ZÁVĚRY ŠETŘENÍ DOKTORANDI 2021 II

FINANČNÍ OTÁZKY

- Průměrná výše „základního“ doktorského stipendia dle odpovědí je 11 396 Kč/měs. (možné kombinovat s dalšími druhy stipendia)
 - Nejméně v oborech *Obchod, administrativa a právo* (10 746 Kč/měs.); nejvíce v oborech *Zdravotní a sociální péče, péče o příznivé životní podmínky* (12 105 Kč/měs.)
 - Genderové rozdíly jsou zcela minimální
- Životní náklady 24 656 Kč/měs. (s dětmi 34 129 Kč; bez dětí 22 398 Kč)
- Optimální vnímané stipendium 26 422 Kč/měs.
- Zaměstnání:
 - **Mimo** akademický a výzkumný sektor **39,5 %**
 - Na VŠ, výzkumné instituci **související** s disertačním výzkumem: **38 %**
 - Na VŠ, výzkumné instituci **nesouvisející** s disertačním výzkumem: **25,7 %**

ZÁVĚRY ŠETŘENÍ DOKTORANDI 2021 III

INTERNACIONALIZACE A PRAXE

- Odborná stáž v podniku/instituci
 - Více než polovina (53 %) stáž **neabsolvovala** a ani **se nechystá**
 - Pouze **19 %** stáž **absolvovalo**; **28 %** se **chystá**
- Jazyk disertační práce
 - Český/slovenský: **82 %** v kombinované formě vs. **49 %** v prezenční
- Zahraniční pobyt
 - ANO (povinně) **19 %** vs. ANO (nepovinně) **12 %** vs. NE **68 %**
 - **Nejčastější překážka (kromě COVID omezení):** financování zahraničního pobytu a odloučení od partnera/rodiny a péče o děti

HLAVNÍ CÍLE REFORMY

- **Zvýšit kvalitu a konkurenceschopnost nejvyššího stupně studia a českého vědeckého prostředí**
 - Zlepšit podmínky pro VŠ i pro studující
 - Zlepšit efektivitu vynakládaných prostředků
 - Zvýšit využití času a potenciálu studujících i školitelů
 - Zaměřit se na národní úroveň i mezinárodní srovnání
- **V dlouhodobém horizontu zvýšit úspěšnost studia**
 - Přibližně zachovat úroveň počtu absolventů (cca 2 000 ročně), ale při nižším počtu přijímaných uchazečů
 - Kvalitnější výběr studentů
 - Větší zaměření na vybrané uchazeče
 - Výraznější prostor na tvůrčí činnost studentů
 - Větší prostor pro praxi i zapojování do mezinárodní spolupráce

NOVELA ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

- **Podmínky nároku na doktorské stipendium**
 - Prezenční studium
 - Standardní doba studia
- **Minimální výše stipendia**
 - Navázáno koeficientem na sazbu minimální mzdy (1,2 násobek)
- **Ukončení studia státní závěrečnou zkouškou**
 - Jedinou součástí je obhajoba disertační práce

NOVELA NAŘÍZENÍ O STANDARDECH PRO AKREDITACE

- Specifikace časové náročnosti prezenční formy
- Součásti studijních povinností
 - Odborná praxe – umožňuje-li to zaměření
 - Zahraniční zkušenost v rozsahu min. 30 dní
 - Výuka je možná na základě vzájemné dohody
- Mimořádný profesor
 - Nově garantem a školitelem DSP
- Standard školitele
 - VŠ stanoví v rámci interních předpisů
 - Práva a povinnosti školitele, minimální počet konzultací, maximální počet studentů na školitele
- Disertační práce
 - Zahraniční odborníci jako oponenti či v komisi

PODĚKOVÁNÍ ZA SPOLUPRÁCI NA REFORMĚ

- Česká konference rektorů
- Rada vysokých škol
- Studentská komora Rady vysokých škol
- Česká asociace doktorandů

DĚKUJEME ZA POZORNOST



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1



msmt@msmt.cz



+420 234 812 163



www.msmt.cz